

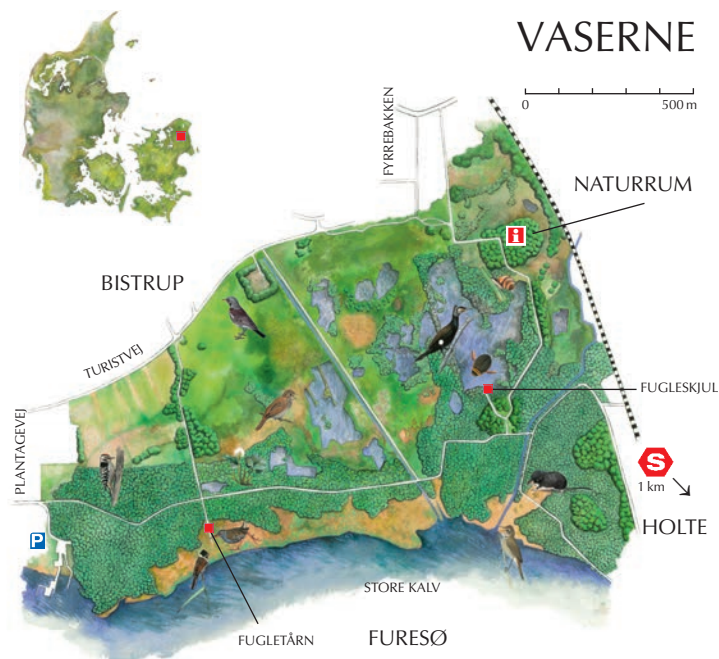
Et kort og forjaget liv

Langs Vasernes vandfyldte grøfter kan man i stille vejr høre vandspidsmusens svage kvidrende lyd. Vandspidsmusens stofskifte er meget højt, og den må hver dag spise mere end sin egen vægt for at overleve. Derfor er vandspidsmusen altid på fødejagt. Dens liv er kort – sjældent mere end 1½ år – så kan “motren” ikke mere.

Blærerod

Med lidt tålmodighed kan man være heldig at se vandspidsmusen på fødejagt. Men man skal være stille, for blot den mindste bevægelse får spidsmusen til at dykke i sikkerhed.

Naturreservat Vaserne ved Furesø

Ordet vase betyder en vej bygget af grene over et sumpet område. Her dækker navnet Vaserne over ca. 86 hektar rørskov, ellesump, pilekrat, vandfyldte tørvegrave, gl. løvskov og enge nord for Store Kalv i Furesø. En mosaik af forskellige naturtyper, som giver gode levevilkår for et rigt fugle- og planteliv.

Læs mere om Vaserne og de to naturfonde på:

www.fuglevaernsfonden.dk og www.avjf.dk

Adresse: Plantagevej 80, 3460 Birkerød

Naturrummet, Vasestien, 3460 Birkerød

N: 6192107 E: 715862 (UTM 32 ETRS 89)

Færdsel for gående og cyklende er tilladt på de viste stier, fiskeri er forbudt. Husk at hunde skal holdes i snor.

Fugleværnsfonden

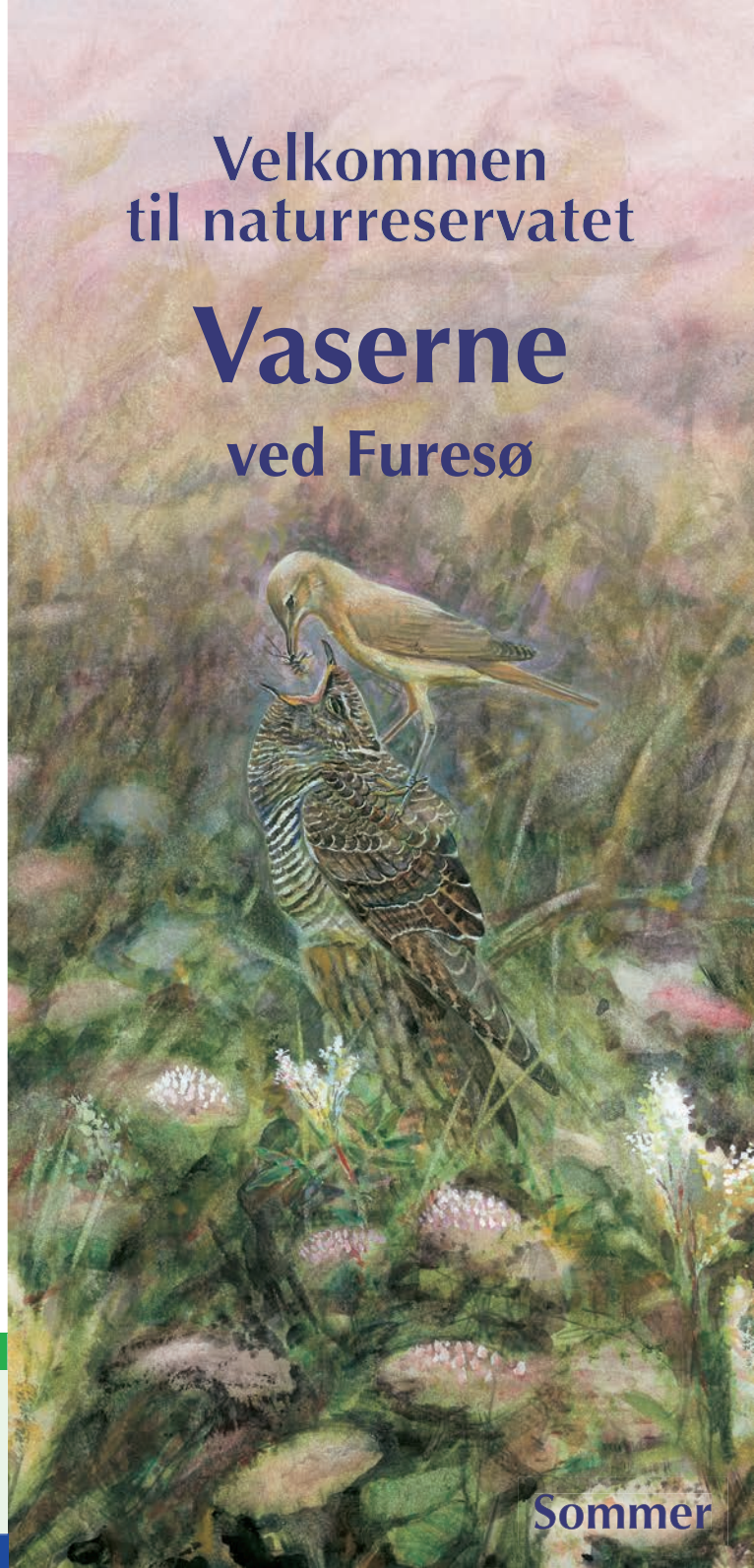

AAGE V. JENSEN
NATURFOND

Velkommen
til naturreservatet

Vaserne
ved Furesø

Tryk: Narayana Press, Gylling • Tekst: Allan Gudjo Nielsen • Tegninger: Carl Christian Toft

Sommer

Gøgen – en snylter

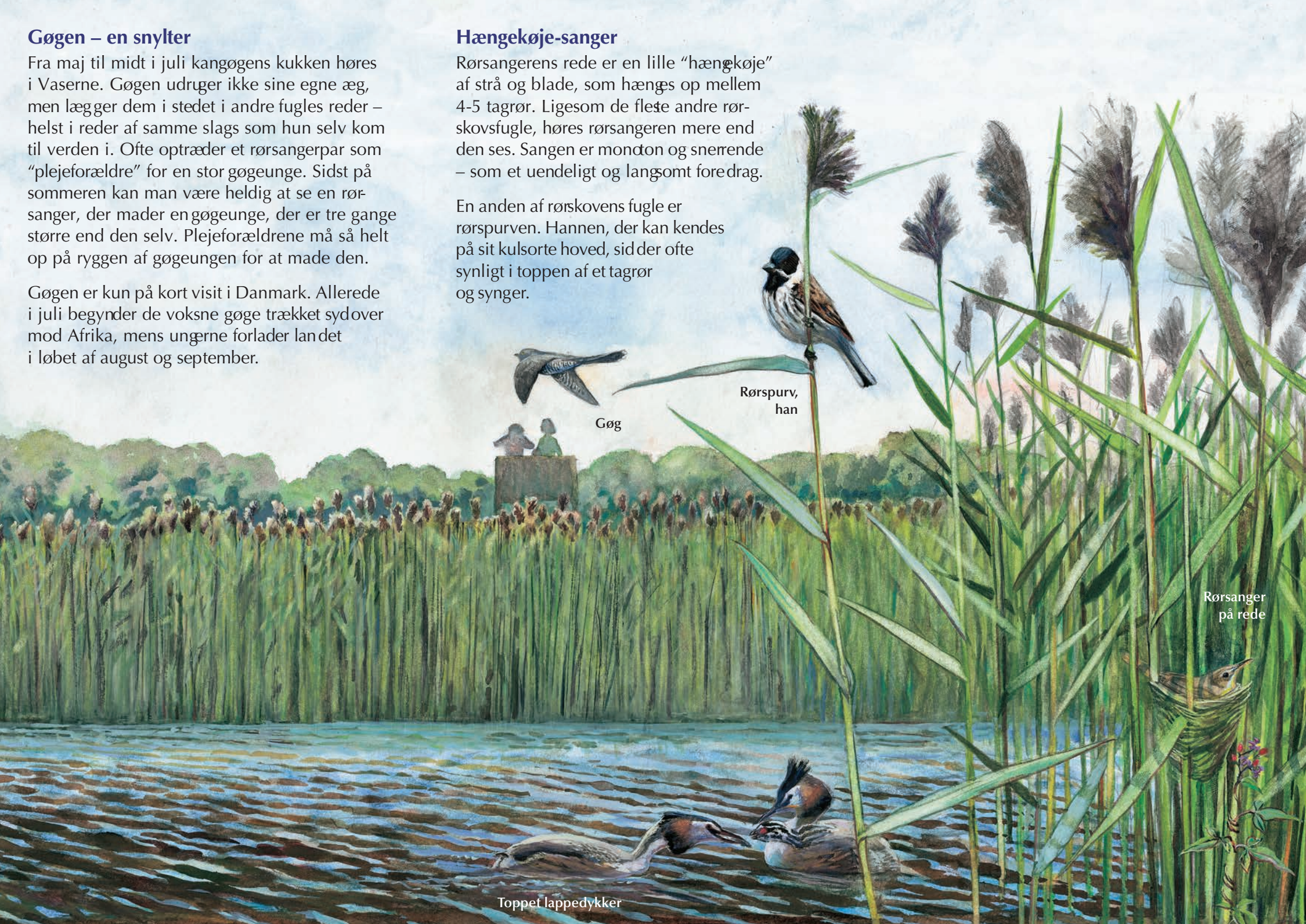
Fra maj til midt i juli kangøgens kukken høres i Vaserne. Gøgen udruger ikke sine egne æg, men lægger dem i stedet i andre fugles reder – helst i reder af samme slags som hun selv kom til verden i. Ofte optræder et rørsangerpar som "plejeforældre" for en stor gøgeunge. Sidst på sommeren kan man være heldig at se en rørsanger, der mader en gøgeunge, der er tre gange større end den selv. Plejeforældrene må så helt op på ryggen af gøgeungen for at mada den.

Gøgen er kun på kort visit i Danmark. Allerede i juli begynder de voksne gøge trækket sydover mod Afrika, mens ungerne forlader landet i løbet af august og september.

Hængekøje-sanger

Rørsangerens rede er en lille "hængekøje" af strå og blade, som hænges op mellem 4-5 tagrør. Ligesom de fleste andre rørskovsfugle, høres rørsangeren mere end den ses. Sangen er monoton og snerrende – som et uendeligt og langsomt foredrag.

En anden af rørskovens fugle er rørspurven. Hannen, der kan kendes på sit kulsorte hoved, sidder ofte synligt i toppen af et tagrør og synger.

Gøg

Rørspurv,
han

Rørsanger
på rede

Toppet lappedykker

Gå på opdagelse i Vasernes natur

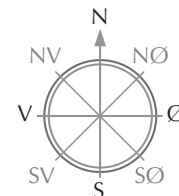
Guld og gulsot

Her vokser der ofte svaleurt. Planten har gule blomster og gul mælkesaft. Derfor har den været brugt mod gulsot, og alkymister har forsøgt at lave guld af planten. Aristoteles mente, at svalerne brugte planten til at kurere øjensygdomme hos deres unger. Prøv dog ikke dette! Planten er giftig, og man bør bestemt ikke komme den i øjnene.

Lygtemænd ved midnat

Omkring sankthans kan man her ved stien være heldig at opleve små lysglimt i det lave græs. Ved første øjekast kunne man godt tro, at det var de små lygtemænd, men de holder som regel til inde i ellesumpen. Bukker man sig ned vil man snart opdage en lille bille, som udsender et grønligt lys fra bagkroppen. Det er hunnen hos sankthansormen, som prøver at lokke hanner til.

Hov – hvem har bidt hul i blomsten

Prøv i maj og juni at kikke lidt nærmere på blomsterne af denne plante, som hedder kulsukker. Kulsukkerfamilien har et meget langt kronrør, og kan kun blive bestøvet af bier med en lang sugesnabel. Men nogle humlebier gider ikke al det besvær med at kravle ind i blomsten for at suge nektar. I stedet snyder de, og laver et lille hul øverst på kronrøret, og kan på den måde nemt komme ind i nektaren. Smart for humlebien, men trist for planten, for nu bliver den ikke bestøvet.

Pas på klisterplanten!

Langs stierne i Vaserne vokser burresterren. Alle plantens dele er besat med modhager, så den hænger fast i alt, der kommer i nærheden af den. I gamle dage blev den kaldt "bejler", fordi forelskede drenge lavede en krans af planten, som de satte på pigens hoved. Bagefter kunne de så hjælpe hende med at få præstelusene, plantens små klæbende frugter, ud af håret, mens de bejlede.

Find rørspurven

Mange af de fugle, som lever i rørskovene, kan være rigtig svære at få øje på – ofte må man nøjes med at lytte til deres sang. Rørspurven er dog normalt ikke så svær at få at se. Hannen sidder ofte øverst i nogle tagrør eller en pilebusk og synger. Sangen er kort og ensformig: "Sisi-si-serr". Prøv at se om du kan få øje på den fra fugletårnet.

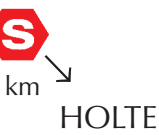
Gøgespyt

"Cikadehannerne er lykkelige, thi deres hunner er stumme". Det kan man læse i en gammel biologibog. Og det er sandt – altså at hunnerne er stumme. Det er kun hannerne, som kan frembringe lyd; de danske cikader dog i et toneleje, vi ikke kan høre. Deres nymfer gemmer sig i skumreder – såkaldte gøgespyt. Prøv forsigtigt at pille en nymfe ud af dens rede – den har kønne øjne!

Kan edderkopper fange fisk?

Ja, det kan stor rovedderkop, dolomedes, som lever i mange af tørvegravene i Vaserne. Faktisk kan den fange fisk, der vejer 4-5 gange så meget som den selv! Når edderkoppen er på jagt sidder den ved søbredden med de forreste ben på vandet. De fine hår på edderkoppens ben kan mærke selv små vibrationer på eller under vandoverfladen, og på den måde kan den lynhurtigt gribe en lille fisk lige under vandoverfladen eller et insekt, som er nødlandet på vandet.

- = Fugletårn/Fugleskjul
- = Parkering
- = Naturrum

